

Tip

Kahve Şeker Hastalığını Önlüyor mu?

Aşırı yemek, özellikle hamur işlerine düşkünlük ileri yaşlarda şişmanlık ve halk dilinde şeker hastalığı diye bilinen diyabet için bir davetiye. Ancak, günde en az yedi fincan kahve içiyorsanız, risk yarı yarıya azalıyor.

Hollanda'da yapılan geniş çaplı bir araştırmanın sonucu olarak ortaya çıkan bulgu, diyabet derneklerince şaşırtıcı ve dramatik bir gelişme olarak değerlendiriliyor. Ancak gerek tıp otoriteleri, gerekse de diyabetliler dayanışma ve yardımlaşma grupları, insanlara "bol kahve için" önerisi konusunda ihtiyatlı davranılması gerektiği görüşündeler. Günde bir iki fin-

can kahvenin sağlıkla ilgili bilinen bir zararı olmasa da, bazı araştırmalar aşırı kahve tüketenlerin acıya daha duyarlı, telaşlı olduklarını ve bir kalp hastalığı faktörü olarak da daha yüksek tansiyonlu olduklarını gösteriyor. Kahvenin diyabet riskini azalttığını gösteren araştırma, Hollanda Halk Sağlığı ve Çevre Enstitüsü'nden Ron van Dam ve ekibince 171.111 erkek ve kadın üzerinde yapılmış. Araştırmacılar, günde yedi fincan ve üzerinde kahve içenlerin, Tip 2 denen ve yetişkinlerde ortaya çıkan diyabete yakalanma risklerinin yüzde 50 daha az olduğunu belirlemişler. Sonucun şaşırtıcı

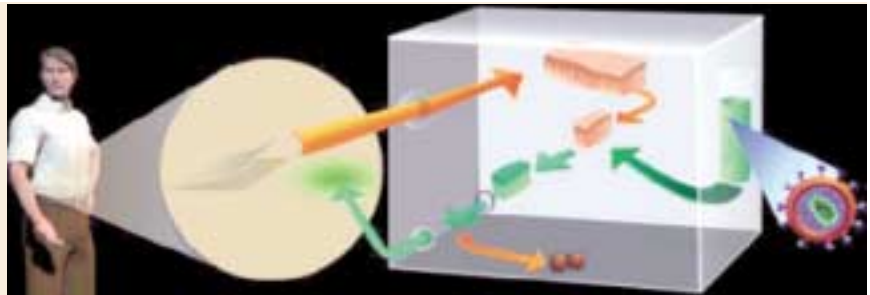
yanı, çok kahve içenlerin genellikle diyabet riskini artıran duragan bir yaşam sürenler olması. Ancak, Bristol Üniversitesi'nden endokrinolog Edwin Gale, istatistik bulguların yanıltıcı olabileceğini, örneğin, çok kahve içenlerin sağlık kontrolüne daha az gittikleri için hastalıklarının farkında olmayabileceklerini söylüyor. Genellikle orta yaşın üzerinde görülen diyabet, şişmanlığın artmasına paralel olarak çocuklarda ve gençlerde de sıkça görülmeye başlayan bir hastalık. Diyabet, çok fazla ciddiye alınmayan, ama oldukça tehlikeli bir hastalık. Yüksek kan şekeri düzeyleri birçok organa hasar veriyor ve ileri evrelerde körlüğe ve böbrek yetmezliğine neden olabiliyor. Diyabet, bedenin insüline duyarlılığının azalmasıyla başlıyor. İnsülin, hücrelere kandaki fazla glukozu gidermeleri talimatını veren bir hormon. Kahvenin etkin maddesi olan kafeinin 2. Tip diyabet için akla ilk gelecek tedavi aracı olmayacağı açık. Çünkü kafeinin ilk etkisi, insüline olan duyarlılığı düşürmek. Ancak Van Dam, kafeinin uzun dönemli etkilerinin fazla bilinmediğine işaret ediyor. Araştırmacıya göre koruyucu etki, kafein değil, klorojenik asit, magnezyum ve potasyum gibi öteki kahve bileşenlerinden kaynaklanıyor olabilir. Bu nedenle araştırmacı ve ekibi, şimdi de kafeinsizleştirilmiş kahvenin uzun dönemli etkilerini incelemeye hazırlanıyor.

New Scientist, 16 Kasım 2002

Doktorunuz Derinizde

Eritropoietin ya da interfereon gibi proteinler hastalıklarla savaşta güçlü araçlar da, bunları sıradan enjektörlerle olsun, bedene yerleştirilen pompalarla olsun hedefe istenildiği gibi ulaştırılmak kolay değil.

İsrail'de Medgenics adlı bir firma, soruna çözüm bulmuş: Biyopompa. Araç ucuz; üstelik miktarı da neredeyse sınırsız. Kullanması da kolay. Çünkü kendi deriniz. Aşırı ya da eksik doz sorunları da ortadan kalkıyor; çünkü istediğiniz protein ilacını hem kendi üretiyor, hem de istenilen doza ayarlanabiliyor. Medgenics'in biyopompası, hastanın derisinden alınan kibrit çöpü boyutlarında bir şerit. Araştırmacılar bu deri parçasını alıp "mikro-organ" diye

adlandırılan 400 mikrometre kalınlığında parçalara bölüyorlar. Daha sonra gen mühendisliği yöntemiyle bu parçalara, hastanın kullanacağı proteini üretiyorlar ve günlük üretim miktarını izliyorlar. Bir hafta sonra da yalnızca hastaya gerekli toplam dozu üretebilecek sayıda mikro-organ tedavi gereken bölgeye naklediliyor. Bu biyopompalar normal olarak birkaç ay süreyle düzenli dozda protein üretebiliyor ve

istenildiği anda da bedenden çıkartılabiliyor. Hayvan deneylerinde başarılı sonuçlar alan şirket insan deneylerine önümüzdeki yıl başlamayı planlıyor. Şirket, ayrıca beş yıl içinde de doktorlara, hastaları için gereken ayarlı biyopompa yapma olanağı verecek otomatik kitleri de beş yıl içinde piyasaya çıkartmayı umuyor.

Technology Review, Ekim 2002